

en Tilstaaelse. Efter den ensidige Maade, hvorpaa Forhørsdommeren sætter sig ind i Sagen, bliver Tilstaaelsen Opgaven, og de øvrige Momenter, de Punkter, hvor Forhørsdommeren tillige skulde optræde som den Sigtedes Defensor, forsvinde aldeles for Forhørsdommeren som Aktor alene overfor Tiltalte. At det Forhold er absolut uheldigt, tror jeg ikke vil benægtes af Noget, og jeg kan kun forundre mig over, at denne Paastand vakte saa stærkt Protest fra forskjellige Sider. Jeg agter ikke i denne Sag, som jeg betragter som en af mine væsentligste Opgaver som Rigsdommand at faae gjort Noget ved, at lade mig genere af disse gammeldags Udtalelser, som vi nu have hørt i saa mange Aar, at der er en vis Klasse Mennesker, som man ikke tør forudsætte kan begaa Feil. Jeg agter at benytte de Kræfter, jeg muligvis maatte være i Besiddelse af, til at faae gjort Noget i denne Sag, thi det anser jeg ikke alene for min offentlige Pligt, men ogsaa som en human, thi, som Forholdene nu ere, er Tilstanden ligefrem utaalelig. Det blev under den forrige Debat og i Fjor ogsaa fremhævet, at Forhørsprotokollen bliver et upaalideligt Dokument, fordi den ikke giver et korrekt Billede af de virkelige Forhold. Tiltalte og Dommeren forstaa mange Gange ikke hinanden, de tale hvert sit Sprog; det er naturligt og bliver endnu mere naturligt, naar man erindrer det forskjellige Dannelsesstrin, paa hvilket Dommeren og Tiltalte i de fleste Tilfælde staar. Det bliver uhyggeligt klart, at Tiltalte er i en vanskelig Stilling, naar man tillige husker paa — og det veed enhver praktisk Jurist, der har haft med kriminelle Sager at gjøre — at Tiltalte ikke faar Lov til at diktere eller lade diktere sin Anskuelse og Forklaring til Protokollen, den gaar i alt Fald igjennem Dommerens Referat, og det har den Mislighed, at, naar der skal dømmes i Sagen, har Retten kun Forhørsdommerens Referat at gaa efter, et Referat, som er færdigt efter Forhørsdommerens Opfattelse af Sagen. Som jeg yttrede før, tager Forhørsdommeren under det inkvisitoriske System, der hersker her i Landet, og som vistnok her er gennemført med en Konsekvents, man ikke ser Mage til andetsteds, kun Anklagerens Rolle lige overfor Tiltalte. Det

var tillige Dommerens Pligt — skøndt jeg indrømmer, at det er vanskeligt for ham at opfylde denne Pligt — at undersøge, hvad der kunde tale til Forsvar for Tiltalte, til Fordel for den Mening, at Tiltalte ikke er skyldig, men den Rolle spiller Forhørsdommeren naturligvis slet ikke. Naar man i en Maanedstid eller saa har arbejdet sig ind i den Forestilling, at en Mand er skyldig, skal der jo overmaade meget til, for at Dommeren kan komme til at spille denne Rolle, at undersøge eller se, hvad der kan tale for, at Manden er uskyldig. Men det anser jeg for et af de værste Under ved det nuværende System, at den Ret, der skal dømmepartist, der hverken skal være Aktor eller Defensor ligeoverfor Tiltalte, faar et rent subjektivt Referat at støtte sin Dom paa, Forhørsdommerens Referat, der maa blive meget mangelfuldt og i de fleste Tilfælde er meget mangelfuldt, fordi det er en bekendt Sag, at Tiltalte faar i de fleste Tilfælde ikke Lov til at gjøre sin Mening gjældende til Protokollen, til at give sit Referat af, hvorledes Sagen er gaaet til. Der er tillige den Mislighed ved det nuværende System, at Retten foruden, at den ikke faar en objektiv Fremstilling af det, der er passeret i Forhøret tilført Forhørsprotokollen, heller ikke faar at vide Alt, hvad der er passeret i Forhøret, og der passerer meget i et dant Forhør under den nuværende inkvisitoriske Grundfættning for Strafferetspleien, som ikke bør passere, og som er ganske utilladelig. Jeg skal nævne Skjældsord, de danne et vigtigt Led i vor Forhørsvirksomhed for Retten. En Forhørsdommer sagde til mig forleden Dag i Anledning af, at jeg i dette Lovforslag havde foreslaaet Anvendelse af Stenografer. Det kan ikke gaa an at foreslaa Stenografer, det vilde dog se underligt ud at faae et stenografisk Referat af en Forhørsdommers mer eller mindre gode Vittigheder og af hans Skjældsord. Dertil svarede jeg selvfølgelig, at det var ikke nødvendigt, at han brugte hverken gode eller daarlige Vittigheder og navnlig ikke, at han brugte Skjældsord. Retten, der skal dømmep, ikke alene den første Instant, men ogsaa den overordnede Domstol, har den største Interesse i at faae at vide, naar der efter Protokollens Udftigende foreligger Tilstaaelse,